No. 989 Zaterdag 13 December 1902. 19de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 12 December.

KRITIEK

— OP HET —

RAPPORT VAN PROF. WENT.

IV.

De hoogleeraar besluit zijn inleiding, een algemeene beschouwing over onze flora, met de volgende woorden: Het klimaat en de bodemgestelheid van Curaçao doen dus verwachten —en de waargenomen flora weerspreekt dit niet — dat op de hellingen der bergen alleen de cultuur mogelijk is van zulke gewassen, die een langdurige periode van droogte kunnen doorstaan, of van zulke, die hun ontwikkeling kunnen volbrengen in de korte regenperiode (waarbij de cultuur dezer laatste natuurlijk gevaar loopt te mislukken in regenarme jaren). In de dalen, waarin zich het water verzamelt, moet daarentegen de cultuur van allerlei boomen uit de vochtige tropische streken mogelijk zijn."

Deze vage aanwijzing naar een redmiddel om onze landbouwtoestanden te verbeteren wordt op het slot van het verslag iets minder algemeen. „Vraagt men ten slotte welke gewassen op Curaçao in het bijzonder gekweekt zullen kunnen worden, dan kan deze vraag zonder proefnemingen slechts gedeeltelijk beantwoord worden. In de hofjes zal men het meerendeel der tropische gewassen kunnen kweeken, zooals uit de tot nu toe opgedane ervaringen wel blijkt." Niets nieuws dus? Toch wel. De professor drukt zich niet heel duidelijk uit, maar bedoelt toch klaarblijkelijk, dat wij ons meer moeten toeleggen op EXPORTVRUCHTEN, want hij vervolgt: Daaronder zullen dan zeker een eerste plaats innemen de vruchtboomen, waaronder op het oogenblik alleen de oranjeboomen een exportproduct leveren; de overige vruchten worden in de kolonie verkocht. Wanneer men echter ziet welk een hooge vlucht de vruchtencultuur op Jamaica genomen heeft, sedert er van daar snelvarende stoomschepen naar de Vereenigde Staten gaan, zoodat het eiland zich daardoor heeft kunnen herstellen van de suikercrisis, dan schijnt de vraag gewettigd, of niet op Curaçao pogingen zouden kunnen worden gedaan om vruchten naar de Vereenigde Staten van Noord Amerika uit te voeren."

Wij zijn den Professor werkelijk dankbaar voor dezen practischen raad Indien landbouw mede moet helpen om Curaçao op te beuren uit zijn verval, dan zal er toch wel voornamelijk gedacht mogen worden aan de vruchtbare dalen, de „hofjes" en niet slechts aan de kale berghellingen. Maar, waar moeten we dan naar toe met al die vruchten, nu liggen ze reeds bij massa's te rotten onder de boomen? De stad alleen moet thans alle vruchten opkoopen. Het weinige, wat buiten en aan de schepen verkocht wordt mag nog niet meetellen. EXPORTHANDEL slechts kan bloei geven aan de plantages.

„Hoofdzaak zal daarbij wel zijn een snel transport; het is de vraag in hoeverre dat tegenwoordig te verkrijgen is." Zeer laconisch opgemerkt! Maar dat is juist de moeilijkheid, professor! De mango's met hun lederachtige schil kunnen een langere reis wel uithouden, maar zouden bij sneller transport nog beter te versturen zijn. In de wintermaanden, „als de meloen in het Noorden niet groeit," zijn ze hier kostelijk, en overvloedig. Gaarne zouden wij ze uitvoeren naar Amerika, waar ze dan zoo gewild zijn en goede prijzen zullen maken. Maar langer dan zes à zeven dagen kunnen de meloenen niet goed blijven en zijn bijgevolg tot dusverre niet voor verzending vatbaar, althans niet naar New-York. Alleen in het geval, dat een snelvarende stoomboot rechtstreeks van hier naar de Vereenigde Staten ging, zou deze exporthandel kunnen bloeien. Ook mispels eischen een snel transport, wanneer ze in groote menigte verstuurd worden, niet zoozeer wanneer ze bij kleine partijtjes aan de hofmeesters worden verkocht, die ze gedurende de reis geregeld keeren kan en aldus langer bewaren. De geheele exporthandel in vruchten zal zich dus vooreerst nog moeten bepalen tot DE MANGO's.

Maar in de toekomst!

Zou het dan werkelijk uitvoerbaar zijn een snelvarende stoomboot voor onzen vruchtenhandel aan te schaffen, zal dit de moeite loonen? Worden hier mango's, mispels, meloenen in zulk een aantal gekweekt, dat men een stoomboot daarmede eenige malen in 't jaar bevrachten kan? Misschien kan zoo'n stoomboot eerst als proef gehuurd, daarna gekocht worden voor een dubbel doel om ook een sneller, beter en geregelder verbinding te krijgen tusschen de eilanden.

Jammer, dat de Professor dit alles niet voor ons heeft onderzocht. Vruchten kweeken is goed, maar verkoopen nog veel beter.

Nu zullen wij zelf moeten onderzoeken of een exporthandel van vruchten levensvatbaar is voor Curaçao. Twee zaken dienen daartoe nagegaan. Vooreerst hoeveel vruchten voor export geschikt, Curaçao zal kunnen leveren, hoe hoog hun opbrengst in New-York zal wezen, alsmede de onkosten van een snelvarende stoomboot. Ten tweede zal men moeten onderzoeken of deze *snelvarende* stoomboot, voor vruchtentransport ingericht, ook dienst kan doen als interkoloniale paket, tot onderlinge verbinding der eilanden in tijden, dat er geen vruchten te versturen zijn, of dat het verkieslijker is, deze twee ondernemingen te scheiden.

Indien Prof. Went niet iets *onmogelijks* heeft voorgesteld, en dit willen wij niet veronderstellen, moeten bevoegde personen dit alles, ter wille van het algemeen belang onderzoeken. Zijn wij te veeleischend, als wij ons wederom tot „De Curaçaosche Maatschappij" wenden? Zij is toch zeker het best in staat de opgave bovenbedoeld, bij de planters aan te vragen en aan ons Koloniaal Bestuur over te leggen, die de zaak verder kan onderzoeken. Aan goeden wil om den vooruitgang onzer kolonie te bevorderen zal het „De Curaçaosche Maatschappij" zeker niet ontbreken, de planters zullen dankbaar hun opgave doen, in de vaste overtuiging, dat door exporthandel de plantages weer tot bloei gebracht kunnen worden,

Professor Went werd uitgezonden om middelen te zoeken tot opheffing van onze kolonie. De exporthandel van vruchten is een dezer middelen, maar daartoe is een sneller stoomverbinding met de Vereenigde Staten de allereerste voorwaarde tot toepassing van dit middel, want noch de K. W. I. M. noch de Red "D" kunnen, zoo zij de thans bestaande

Feuilleton.

UIT KRUGER'S GEDENKSCHRIFTEN.

Mijn eersten leeuw schoot ik in 't jaar 1839.

Ik was toen 14 jaar oud. Onze kudden weidden aan de Rhenosterrivier, in den tegenwoordigen Oranje-Vrijstaat, toen een leeuw ons achtervolgens verscheidene runderen wegnam. Met ons zessen — ik was eigenlijk de zevende, maar ik werd niet meegerekend — maakten wij elkander op, om den leeuw op te sporen. Wij waren allen te paard en reden drie aan drie op grooten afstand van elkander. Toen wij den leeuw eindelijk in het zicht kregen, had hij ons ook reeds gezien en stormde terstond op ons los.

De drie volwassen mannen, met wie ik was meegegaan — mijn vader mijn oom en mijn broeder — bonden spoedig hunne paarden aan elkander en draaiden die om, zoodat zij met de koppen van den leeuw afgekeerd waren, zooals wij dat bij eene leeuwenjacht altijd doen, want als de paarden den leeuw zien, is er altijd gevaar dat zij schrikken en op de vlucht slaan.

Mijne bloedverwanten verdeelden de plaatsen. Ik bleef achter — of, van den kant van den leeuw afgekeerd, vóór — de paarden zitten, het geweer gericht op den leeuw, die op ons afkwam. Zoodra hij mij dicht genaderd was, bukte hij zich om een sprong te nemen, voor zoover ik zien kon, met het doel om langs mij op de paarden te springen. Midden in zijn sprong schoot ik, en ik trof hem gelukkig doodelijk, zoodat hij bijna bovenop mij viel. De anderen snelden dadelijk toe om mij te helpen. Maar het was niet noodig: de leeuw was reeds dood. Het was een sterk dier.

Op den klank van het schot waren ook de drie andere jachtgenooten toegesneld, en stonden allen om den leeuw heen, 't gebeurde besprekende. Een van hen, zekere Hugo, knielde op den grond, om de tanden van den leeuw te meten, die buitengewoon groot waren.

Terwijl ik het dier met aandacht bezag, trad ik zonder aan iets kwaads te denken, den leeuw op den buik, en terstond hoorden wij nu een verschrikkelijk gebrul, zoodat Hugo zijne tandenmeterij vergat en van schrik achterover viel. De anderen schaterden het uit van lachen; want iedere jager weet, dat een doodgeschoten leeuw, wanneer men hem na eenigen tijd even op den buik trapt nog eenmaal een kort gebrul uitstoot alsof hij nog leefde. De adem, welke nog in het lichaam is, en bij die plotselinge drukking op den buik met kracht door de keel naar buiten gedrongen wordt, veroorzaakt dat geluid.

Hugo wist dat natuurlijk ook; maar hij had er niet terstond aan gedacht, en nu schaamde hij zich over zijn schrik. Toornig stormde hij op mij toe, om mij een pak slaag te geven. Maar de anderen hielden hem lachend tegen, terwijl zij hem duidelijk maakten, dat ik hem alleen in mijne onwetendheid den schrik had aangejaagd.

Erger ging het mij bij eene van mijne laatste neushoornjachten, welke ik ondernam met mijn trouwen jachtgezel, mijn zwager R. Theunissen. Ik moet vooraf vermelden, dat wij eene afspraak hadden gemaakt, welke aan ieder van ons het recht gaf om den ander geducht af te ranselen, ingeval deze 'tzij onvoorzichtigheden deed of uit lafheid een aangeschoten stuk wild liet ontsnappen.

Op den morgen toen wij op de jacht gingen, was ongelukkig mijn geweer niet in orde. Ik moest daarom een ander, een tweeloops, meenemen, waarvan de loop in het midden was doorgezaagd, zoodat de drijfkracht zeer verminderd was. Ik wist dus vooruit, dat een schot op een neushoorn niet veel uitwerking zou hebben, wanneer ik niet juist de plek wist te raken, waar zijne huid het dunst is.

Wij kregen drie rhinocerossen in 't zicht, een bul en twee koeien, van de zoogenaamde „Witharnosters", dus van de gevaarlijkste soort. Het vervolgen van de twee koeien liet ik aan Theunissen over, en beval hem aan ze niet uit het oog te verliezen. Ik zelf nam op mij, eerst den bul te dooden en dan mee te helpen aan het vervolgen van de twee koeien. Door de dichtheid van het bosch was mijn kameraad genoodzaakt van den tijd tot tijd een schot te lossen, om mij te laten weten, waar hij was. Ik joeg mijn neushoorn voorbij en sprong toen van het paard om te kunnen schieten. Ik plaatste mij zoo, dat hij mij op ongeveer tien pas afstands voorbij moest, om daardoor een goede kans te hebben hem op een gevaarlijke plek te treffen. Mijn schot was dan ook terstond doodelijk.

Dadelijk sprong ik weer te paard en snelde voort in de richting, waar ik Theunissen had hooren schieten. Onder het rijden laadde ik mijn geweer opnieuw. Juist toen ik hem bereikte, loste hij een tweede schot op een van zijn beide neushoorns, die reeds een schot beet had. Het dier bleef staan: maar tegelijk zag ik, omdat het geboomte hier niet bijzonder dicht was, den tweeden neushoorn wegvluchten, en ik ging dien nu oogenblikkelijk vervolgen. Toen ik mijn jachtgezel voorbijreed, riep hij mij toe: „Stijg niet af vóór het dier, want het is erg wild en loopt

reisroute blijven volgen, onze vruchten snel genoeg overbrengen.

Hooge onkosten zullen het Moederland niet afschrikken. Te voren kon men berekenen, dat er een buitengewone hulp noodig zou wezen om ons over het doode punt heen te sleepen, opdat wij later zonder steun wederom verder kunnen gaan. En zonder buitengewone hulp zal de landbouw hier nimmer tot bloei geraken. Het Koloniaal Bestuur mag niet bevreesd zijn afgewezen te worden, maar met klem aandringen op nieuwe stoomvaartverbinding: vooreerst een sneller verkeer met de Vereenigde Staten en ten tweede een interkoloniale stoomverbinding. Omdat eenzelfde boot misschien voor dit tweevoudig doel dienen kan, hebben wij deze afzonderlijke quaestie hier behandeld. Indien het Bestuur een nieuwe boot wil vragen aan het Moederland, mogen ook de eilanden niet worden vergeten, want het wordt hoog tijd, dat er eindelijk eens een einde kome aan het isolement der eilanden. Prof. Went wijst dit als een der beste middelen aan om de kolonie weer te doen opleve. Men beproeve dus wat mogelijk zij.

Na een degelijk onderzoek zou het echter kunnen blijken, dat een uitgebreide vruchtenhandel onbestaanbaar is voor Curaçao en de snelvarende stoomboot dus overbodig. In dit geval moet men toch nog naar middelen uitzien om onze vruchten niet langer te laten groeien om te verrotten, of op zijn hoogst voor weinig geld te worden verkocht. Men zou zich dan meer toe kunnen leggen op het conserveeren van vruchen en *West-Indische Jams* in den handel brengen. Zou een conservenfabriek hier niet kunnen bestaan?

Prof. Went trekt te velde tegen de algemeen verspreide meening op Curaçao „dat het eiland alleen door den handel zou kunnen bestaan en dat landbouw niet of zoo goed als niet mogelijk zou zijn".

In de dalen, in onze „hofjes" legt men zich alleen toe op het aankweeken van vruchtboomen, wil men dit bevorderen en uitbreiden, men zoeke eerst een markt voor onze vruchten hetzij in natura, hetzij als conserve. Eerst dan kan men redelijk het kweeken van vruchtboomen aanmoedigen.

Op de berghellingen raadt de hoogleeraar de culture van dividivi, aloë, acacia, (gomleverende boomen) sisal aan. 't Is te hopen, dat het plan om onze kale heuvelen te bebosschen niet al te zwaar blijke bij de uitvoering, dan zal het bestuur zeker deze prachtige gelegenheid aangrijpen om ook de divi-diviculture te bevorderen, over sisal spreken we nog later.

Van zeer groot belang dunkt ons wat de hoogleeraar zegt over den uitvoer dezer artikelen. „Bij den uitvoer (dezer) artikelen wordt, naar het schijnt, dikwijls minderwaardige qualiteit geleverd, waardoor de goede naam van het product schade lijdt......... Dit bedrog wordt in de hand gewerkt door de opkoopers, die de divi-divi uitvoeren. Wanneer een verbod tot uitvoer van onrijpe divi-divi werd uitgevaardigd (en hieraan streng de hand gehouden), dan zou de bevolking vanzelf gedwongen worden slechts de rijpe peulen te verzamelen. Het tweede belangrijke uitvoerproduct, waarmee dikwijls bedrog wordt gepleegd, is aloë; door vermenging met geheel vreemde stoffen doet men het gewicht er van toenemen, maar de naam der Curaçaosche aloë wordt er door in discrediet gebracht. Ook hier zou toezicht op den uitvoer met de noodige verbodsbepalingen den eerlijken landbouwer kunnen beschermen tegen de schade, die hem ten slotte toegebracht zou worden door den slechten naam waarin zijn product komt te staan door de handelwijze van enkele bedriegers." Prof. Went spreekt onder § 4 over Aruba handelend den wensch uit: Het is voor de aloëcultuur op onze Antillen te hopen, dat in de nieuwe Nederlandsche Pharmacopoea het gebruik van Curaçaosche aloë zal worden toegelaten." Ons Bestuur kan voor de vervulling van dezen wensch, die zeker algemeen hier wordt herhaald, zorg dragen, wanneer. Het bij eventueel verzoek daartoe kan getuigen, dat er streng wordt gewaakt tegen vervalschen en vermenging. Aan den arbeid dus, er valt reeds veel te doen om bestaanden landbouw te verbeteren en uit te breiden. Het is volstrekt niet noodig dat wij niets doende wachten op den landbouwkundige, wij zelf moeten aan het werk, dan zal de belangstelling en hulp van de Regeering niet uitblijven.

BEDE OM HULP.

In N°. 987 van ons blad hebben wij een gedeelte gepubliceerd der voorrede van Kruger's gedenkschriften. Daarin lezen wij, dat tot het sluiten van den vrede „de toestand der zes tot zeven duizend vrouwen, die hulpeloos en uitgehongerd tusschen de vijandelijke linie en de Boerencommando's ronddoolden, den doorslag heeft gegeven. En toen eenigen der afgevaardigden meenden, dat men dan toch liever de wapens zou neerleggen, zonder eenige bedingingen te vorderen, toen was het de angst voor de gezinnen in de kampen, de bezorgdheid voor ruwe behandeling, die de mannen van den oorlog de pen in de hand drukte ter onderteekening van een tractaat, dat zij als een slag in het aangezicht voelden."

Het heldentrio *Botha, De Wet* en *de La Rey* zijn uitgetrokken om gelden in te zamelen tot het stichten van een fonds ter ondersteuning van weduwen en weezen. „Wij wenschen giften in te zamelen en zullen daarbij vooral het oog hebben om een voorziening te kunnen maken in de verzorging van onze weduwen, wezen en gewonden; tevens ook in de huisvesting en opvoeding onzer weeskinderen; alsmede in 't weder oprichten van families die geheel verarmd zijn." (Circulaire der Boeren van 31 Mei 1902).

Een heldenvolk smeekt om hulp, het bidt om ondersteuning voor vrouw en kind, voor onschuldige slachtoffers, die wreed geleden hebben en thans allen steun missen. De boeren mogen terugkeeren naar hun woonsteden, maar het land is vernield, de hoeven verbrand, de kudden geroofd. Zij hebben een schade geleden van 500.000.000 Gulden en ontvangen slechts 8.000.000 pond sterling schadevergoeding en dan, hoe nog verdeeld.

De heer **J. H. J. Hamelberg** stelt ons in staat onze vereering van het vernietigde heldenvolk, ons medelijden met hun ongelukkige weduwen en weezen te toonen door krachtdadige hulp.

ZEd. heeft zich aangesloten bij de Pro-Boer Vereeniging van 's Gravenhage en biedt ons loten aan van de internationale Kunstverloting ten bate der Boeren. De loten kosten slechts *f* 1,50; de trekking heeft plaats op 15 April van het volgend jaar.

---

heel snel!" Maar ik hechtte niet veel gewicht aan deze waarschuwing, omdat Theunissen altijd een beetje overvoorzichtig was, sprong van mijn paard en liep den rhinoceros dwars voorbij. Nauwelijks had het dier dit gezien, of het, veranderde van richting en stormde woedend op mij toe. Ik liet hem naderen tot op 3 of 4 meters en schoot toen af; maar mijn percussie weigerde en voor een tweede schot was geen tijd. Het dier was al dicht bij mij en mij bleef niets anders over dan om te keeren en te vluchten; maar daar raakte mijn voet in de struiken op den grond verward en ik viel voorover neder. Intusschen had het wilde dier mij bereikt. De eerste stoot met zijn gevaarlijken hoorn gleed mij recht over den rug heen. Met zijn neus drukte het mij vast tegen den grond en wilde mij vertrappen. Op het zelfde oogenblik draaide ik mij onder het dier om en schoot hem uit mijn tweeden loop onder het schouderblad, juist in het hart. Het was mijne redding geweest, dat ik op het oogenblik van het grootste gevaar mijn geweer niet had losgelaten. De neushoorn sprong van mij weg, doch viel een paar meters verder dood neder.

Mijn zwager Theunissen kwam nu op eens voor den dag. Op ongeveer 50 meter afstand sprong hij van zijn paard en liep wat hij kon op mij toe, niet anders denkende, dan dat bij den strijd op leven en dood mijn geweer van zelf was afgegaan en mijzelf doodelijk had getroffen. Maar toen hij naderbij kwam en zag dat ik opstond en nog leefde, greep hij naar zijn „sjambok" (ossenzweep) en begon hij — zooals hij zeide, volgens onze afspraak — mij daarmee te ranselen, omdat ik onvoorzichtig was geweest en niet op zijne waarschuwing had gelet. Wat ik ook met goede woorden tot mijne rechvaardiging te voorschijn bracht, het hielp niet; ook niet, toen ik hem er op wees, dat het dier zelf mij al zoover getrapt en gekneusd had, dat hij mij nu de verdiende straf wel mocht kwijt schenken. Ten slotte moest ik mij achter eenige doornstruiken verschansen. Maar dit is ook de eerste en de laatste maal geweest, dat hij gelegenheid heeft gehad om mij een pak slagen te geven!

Toen de groote trek van 1836 bij ons gekomen was, in de nabijheid van de Caledronrivier, werd dadelijk eene vergadering gehouden, waarin een soort van regeering gekozen werd en voorschriften werden gegeven, waaraan alle trekkers zich zouden moeten onderwerpen. Daaronder was ook de bepaling, dat men noch grond noch iets anders van de inboorlingen met geweld zou mogen nemen, maar dat alles, mat men noodig had, óf gekocht óf geruild moest worden. Verder werd besloten, dat op het aldus verworven gebied geen slavernij zou geduld mogen worden. Van hier uit trok men verder in de richting van de Vetrivier, (in den tegenwoordigen Oranje Vrijstaat), waar men den grond tusschen de rivier en de Vaal van den aldaar regeerenden Kafferhoofdman (Makwana) tegen vee, ossen, koeien, enz. inruilde. Maar toen de trek tot aan de Rhenoster- en de Vaalrivier gekomen was, viel Moselikas (ook Selikas of Moselikatse genoemd) op ons aan.

Deze Zoeloe-hoofdman was toenmaals heer en meester in het gebied ten Westen van de Lebombo- en Drakenbergen. Alle Makatesen- en Matabelen-Kafferstammen hadden zich aan hem onderworpen. Moselikats behandelde zijne onderdanen als honden en noemde hen ook zoo; en wanneer bijvoorbeeld roofvogels boven zijne „stad" vlogen, dan gaf hij bevel een paar oude vrouwen en mannen te slachten en die als voedsel toe te werpen aan deze roofvogels, die hij zijne kinderen noemde. Toen hij nu hoorde, dat er menschen met blanke gezichten uit het zuiden gekomen waren, zond hij een paar duizend van zijne krijgslieden, met bevel, die indringers te dooden.

Velen van de trekkers waren gelegerd langs de Rhenoster- en de Vaalrivier. Zij waren verdeeld in kleine troepen, wat noodig was voor hunne uitgebreide kudde. Onverwachts werden nu deze arme menschen overvallen door de krijgslieden van Moselikas en velen van hen werden vermoord.

Na dezen moord keerden de Matabelen met al het geroofde vee naar hunne stad terug. Vijftien dagen later evenwel kwamen zij in groote menigten opnieuw en deden zu een aanval op de landverhuizers aan den Vechtkop (in Oranje-Vrijstaat). Maar hier had Karel Celliere een versterkt kamp doen aanleggen, en hij sloeg met 33 man, die hij tot zijne beschikking had, de verwoede aanvallen op der Zoeloes op zijn wagenburg af, waarbij hij den vijand zware verliezen toebracht. Vrouwen en kinderen hadden bij de verdediging van het kamp wakker meegeholpen, doordien zij kogels goten, de geweren laadden en in enkele gevallen ook zelven het geweer ter hand namen om den vijand neer te schieten.

(*Wordt vervolgd.*)

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur.

De gepasseerde Novembermaand zal niet gemakkelijk door de Eustatianen vergeten worden. Twee oorlogsschepen bezochten ons eiland. In het begin der maand ankerde de „Stosch", een Duitsch oorlogsschip, op het eind, de Hollandsche stoomschoener „Suriname" op onze reede. Onnoodig hier te melden bemanning, bewaping, inhoud, etc. der beide bodems, de „Stosch" zou over eenige weken naar Curaçao vertrekken, de „Suriname" is aldaar een oud bekende. Een vergelijking tusschen de „Stosch" en „Suriname" valt niet ten gunste van de laatste uit. Waarom toch stuurt het gouvernement niet eens een keertje meer een flink oorlogsschip, een dat imponeert, naar de Hollandsche bovenwindsche eilanden? Onder een imponeerenden oorlogsbodem versta ik nu juist niet een „Sommelsdijk" of een „Suriname", die betitelen ze hier met den oneerbiedigen naam van „een walvischvaarder met een pijp". Hebben die oneerbiedige lui, zoo geheel en al ongelijk als ze een alles behalve hoog idee hebben van de Hollandsche zeemacht? Het is waar, een paar jaren geleden heeft de „Zeeland" hier een bezoek gebracht, geheel St. Eustatius is toen aan boord geweest, en maanden lang hoorde men vol enthousiasme spreken over „the splendid big Dutch man of war", maar na dien tijd is een prachtige Engelsche kruiser en een Duitscher hier geweest en zoo heel dikwijls zien wij hier de meest moderne Amerikaansche en Engelsche oorlogsschepen passeeren, zoodat de idee dat Holland eigenlijk maar een paar moderne schepen rijk is, weer de bovenhand gekregen heeft. Nu kan men praten en diepzinnig redeneeren over „de Hollandsche vlag hoog houden," en wat dies meer zij, maar feiten spreken sterker, en men zou hier heel wat meer respect hebben voor Holland en de Hollandsche driekleur, indien er wat meer en vooral wat meer presentabele, repect inboezemende oorlogsbodems op onze reede verschenen.

Daarenboven valt er uit een practisch oogpunt ook iets voor te zeggen.

St. Eustatius is arm, doodarm — als men zulks niet weet, dan sla men het verlag van Prof. Went maar eens na — en zoo een boot brengt geld in circulatie. Men koopt vleesch, vruchten, kippen, eieren, enfin, al wat maar eetbaar is, bootlui, planters, visschers, wie al niet varen er wel bij. De bovenwindsche eilanden, vooral St. Eustatius, staan bij het gouvernement in discrediet. Waarom? Vooral omdat zij zelf niet kunnen bedruipen. Is zulks eerlijk? Stationeer bij ons een oorlogsschip, of zooals nu op Curaçao het geval is twee, misschien twee en een half, en ik verzeker U, dat wij binnen een jaar, geen halve cent subsidie meer noodig hebben. Ik geef toe, dat zulks een onmogelijkheid is, maar een onmogelijkheid is het volstrekt niet om ons hier ook nu en dan eens die lang niet te versmaden inkomsten te laten genieten. Het gerucht gaat, dat de „Holland" in Januari wederom naar het moederland vertrekt. Zou 't niet een heel klein beetje in het belang zijn voor de hooghouding van onze vlag, dat die „splendid big Dutch man of war" via deze eilanden naar Holland terugkeerde? Waarom moeten misschien weer Engelsche of Fransche koloniën deze voordeelen genieten? Vlagvertoon! Nu ja, maar het hemd is nader dan de rok.

Mijnheer de Redacteur, te veel heb ik reeds van Uw plaatsruimte gevorderd laat ik dus een punt zetten. Het zou echter ondankbaar zijn dit geschrijf te eindigen zonder een woord van hartelijken dank te uiten aan den Weledelen Zeergel. Heer Dr. L. Breedvelt als zoodanig tijdelijk aan boord van H. M. „Suriname". In die enkele dagen van zijn hierzijn heeft ZEd. menigeen aan zich verplicht door zijn uitgebreide medicinale kennis, door zijn practisch, succesvol advies, door

zijn hartelijke onvermoeide behulpzaamheid. Moge de „Holland" met Dr. Breedvelt aan boord spoedig het anker op onze reede laten vallen. Kom, o „Holland", kom !!

J. P.

St. Eustatius, 1 Dec. 1902.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.

Welwillend hebben de heeren G. Daal, J. E. Dania, E. Goilo en Th. Vidal zich vereenigd om als sub-commissie het hoofd-comité ter zijde te staan in het voorbereiden der feestelijkheden van het a. s. Pausfeest. De feestcommissie heeft reeds een begin gemaakt met de vrijwillige gave der Katholieken in ontvangst te nemen, opdat ook Curaçao in staat zij het zoo zeldzame feest van het zilveren Paus-jubilé, in vereeniging met de geheele katholieke wereld luisterlijk te vieren.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, is:

1°. voor het jaar 1903 een schuttersraad benoemd, bestaande uit den
Kapitein M. Capriles,
1e. Luitenant J. W. C. Pietersz,
2e. „ E. M. Penso,
Sergeant-majoor K. Peiliker,
Sergeant J. C. Palm,
Korporaal J. L. C. Monsanto, en
Schutter P. M. Hage.

2°. tot het doen der indeeling bij de rustende schutterij en het onderzoeken van — en beslissen op de redenen van vrijstelling en uitsluiting van dat corps voor het jaar 1903, eene commissie benoemd, bestaande uit de Heeren Morris E. Curiel en My. C. Henriquez, leden van den Koloniale Raad, J. J. Pietersz, kapitein bij de rustende stedelijke schutterij, I. Van Lier Ez., 1ste Luitenant en J. F. L. Romijn, sergeant-majoor bij dat corps.

3°. aan den Heer O. Tillerman, 1ste Commies, belast met de in- en uitklaring enz., tot verder herstel van gezondheid, eene verlofsverlenging van eene maand verleend.

4°. de persoon van Eduard Hilarius Fraai aangesteld tot 2e. hulpbrievenbesteller.

5°. de bij Gouvernements-beschikking dd. 13 November 1902, N°. 849, vastgestelde quarantaine tegen schepen, komende van Bonaire, opgeheven.

6°. de op de proef aangestelde maréchaussée 2e. klasse J. Baart, met ingang van den 1sten Januari 1903, definitief als zoodanig benoemd.

7°. aan den brievenbesteller F. M. Lopez, tot herstel van gezondheid, een binnenlandsch verlof voor den tijd van eene maand verleend.

8°. aan den heer P. L. B. de Haseth klerk ten postkantore alhier, tot verder herstel van gezondheid, eene verlofsverlenging voor den tijd van eene maand verleend.

9°. de heer Dr. C. A. Zeppenfeldt, geneesheer, belast met de armenpraktijk in het 3e., 4e. 5e. district alhier, tijdelijk belast met den geneeskundigen dienst op het eiland Bonaire.

10°. de heer Dr. T. J. G. Gaerste, geneesheer, belast met de armenpraktijk aan de Overzijde, gedurende de afwezigheid van den Heer Zeppenfeldt, belast met diens functiën in het 3e., 4e. en 5e. district.

Posterij.

De met de Nederlandsche paketschoener *Gouverneur van den Brandhof* naar St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba te verzenden brievenmalen worden heden om 5 P. M. gesloten.

* *

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Pedro Ferrer Anadón a|b „Nantilius, I. Baiz é Hijos, Matroos 3e. kl. a|b H. M. „Holland", Nicolaas Curiel, Morris E. Curiel, M. & J. Cardoze, Henrie Diels, Doroteja Enkel, Dr. J. Ellis, Manuel A. Garcia, Jesurun Brothers, Aubert Lorquet c|o J. W. Monsanto, Carmen Marquez, Geturuida Penote, Gabino C. Pulido, Abraham Riedel, Reinilia Silie, S. Alf. Senior c|o Edwards Henriquez & Co., Jantjie van der Meulen, Paulina Vos, Elizabeth Williams, G. Purner Wayman c|o British Consul, F. Wolter c|o I. Chrilihfies.

Aangeteekende stukken:

I. Las Casas, H. J. Van der Goot c|o Hellmund & Co. en een rebut geadresseerd aan: L. M. Leezer, Breda.

Niet voor verzending vatbaar een brief geadresseerd aan: Otto Winckelman (ubi?)

Havennieuws.

Bij voorloopig reglement voor de paketvaart tusschen Curaçao, Bonaire en Aruba, voor het vervoer, met inbegrip van de voeding aan boord, van personen, is het volgende tarief bepaald:

	1ste kl.	2de kl.
Van Curaçao naar Bonaire of omgekeerd	*f* 5,—	*f* 2,50
Van Curaçao naar Aruba of omgekeerd	7,50	3,75
Van Bonaire naar Curaçao en terug of omgekeerd	7,50	3,75
Van Aruba naar Curaçao en terug of omgekeerd	11,—	5,50

De retourbiljetten zijn voor 3 maanden geldig.

* *

Zondag is de duitsche *Panther* naar La Guaira vertrokken, dienzelfden dag keerde de *Falke* vandaar weder in onze haven, maar zette den volgenden dag wederom koers naar deze stad. Donderdag ging ook het opleidingsschip *Stotsch* daarheen, terwijl in den namiddag de amerikaansche *Marietta* volgde en de *Panther* wederom onze haven binnenviel om 's avonds opnieuw naar La Guaira te stevenen.

* *

De *Prins Willem IV* van den *K. W. I. M.* was Dinsdag uitgestoomd voor de thuisreis naar Amsterdam via Porto Cabello. Maar Donderdag kwam dit schip weder terug, omdat een veertigtal personen niet langer in Porto Cabello durfden blijven en hierheen wilden vluchten, waartoe zij deze stoomboot hadden afgehuurd.

* *

De paketschoener *Gouverneur Van den Brandhof* kwam Maandag van de bovenwindsche eilanden en keert reeds morgen terug. Met vreugde constateeren wij zulk een spoedig vertrek, hoe sneller verbinding er tusschen de eilanden komt des te meer verkeer, wat slechts tot algemeen voordeel kan strekken.

Onderscheiding.

„Het is ons aangenaam te kunnen melden, dat door de Hamburg Amerikaansche Packetfahrt Actien Gezelschafft aan den heer S. Senior, hoofd van de firma Edwards Henriquez & C°. alhier een gouden medaille is toegekend voor de ijverige en zorgvuldige wijze, waarop de firma gedurende 30 jaren het agentschap der maatschappij op dit eiland heeft waargenomen." (*Cur. Courant*).

Wij wenschen de firma, en in 't bijzonder den heer S. Senior als haar hoofd, geluk met deze eervolle onderscheiding.

Feestvierende ambtenaren.

Gisteren herdacht de heer Elly Wout, districtmeester op Bonaire van het district *Rincon*, den dag, waarop hij voor 25 jaar geleden in 's lands dienst trad. Niettegenstaande zijn ambt, dat nog heel wat arbeid medebrengt, hem juist geen rozen baarde, heeft hij toch immer trouw zijn plicht vervuld en daardoor de achting van allen verdiend. Het volk van Rincon heeft zich beijverd dezen dag tot een feestdag te maken. Reeds weken te voren brachten zij gelden bijeen om hun ijverigen districtmeester, die zich steeds bereidvaardig toont om te helpen, een bewijs van hulde aan te bieden. Het zal den jubilaris aangenaam zijn geweest, althans nu een weinig waardeering te mogen ondervinden.

* *

Zondag 21 December zal de heer A. B. Halley 35 jaar directeur der gevangenissen zijn. Onafgebroken zijn deze vijf en dertig jaren hier op dit eiland in dezelfde bediening doorgebracht. Een zeldzaam feit voor een ambtenaar in onze kolonie, een feit dat wel herdacht mag worden. Als ambtenaar telt de heer Halley de meeste dienstjaren, maar niemand zou het den krassen, ouden heer aanzien, dat hij een zoo langdurig, eentonig directeursleven achter den rug heeft. Zijn stiptheid op orde en tucht bleef immer dezelfde, zijn gedienstige ijver is een ieder overbekend. Aan waardeering zal het hem Zondag a. s. zeker niet ontbreken.

Brievenport.

Door vriendelijke tusschenkomst van den heer A. C. de Veer, Postdirecteur a. i., zijn wij in staat gesteld een lijst op te geven der landen, die niet zijn aangesloten bij de Algemeene Postvereeniging. Zij zijn: *Abyssinië*, *Arabië* (behalve Aden en Mascate), *Ashantië* (Afrika: Westkust), *Beloedsjistan* (behalve Guadur), *Britsch-Centraal-Afrika*, *China*, uitgezonderd de kantoren: Amoy, Chefoo, Foochow, Hangchow, Hankow, Hoikow of Kiung-Schow, Kalgan, Kanton, Kaumi, Kiautschou (stad), Koeldsja, Liu-Kung eiland (Wei-hai-Wei), Nanking, Newchang, Ningpo, Oerga, Peking, Port-Arthur, Shang-Hai, Schankaikwan, Shashe, Soochow, Swatow, Tieu-Tsin, Tongku, Tschinkiang, Tsjoegoetsjak en Weihsien. *Ladakh* (Thibet), *Marokko*, uitgezonderd de kantoren: Anila, Casablanca, El-ksar-el-kebir (Alcassar), Fez, Laraiche, Rabat, Marrakesch, Mazagan, Mequinez, Mogador, Saffi, Tanger en Tetuan. *Niger* (het protectoraat van den) behalve Akassa (Afrika: Westkust). *Oil River* (het protectoraat van de) (Afrika: Westkust). *Rhodesia*, met uitzondering van Zuid-Rhodesia, *Tripoli*, uitgezonderd de kantoren te Bengasi en Tripoli, *Banks- Gilbert-*, *Nieuwe-Hebriden-*, *Salomon's-*, *Santa-Cruz* en *Tonga-* eilanden (Australië)

Bovendien behoort niet tot de Algemeene Postvereeniging *Afghanistan*; brieven en verdere stukken daarheen kunnen echter niet anders worden verzonden dan door tusschenkomst van een correspondent in *Britsch-Indië*, wijl de frankeering moet geschieden met postzegels van den Emir.

Alleen *deze* landen zijn uitgezonderd van het algemeen verlaagd posttarief, zooals wij dit in N°. 987 van ons blad mededeelden.

Voor al deze landen geldt echter het volgend tarief:

a. brieven 20 cent per 15 gram.
b. briefkaarten (alleen toegelaten in het verkeer met *Britsch-Centraal-Afrika*): 7½ cent.
c. drukwerk en monsters 5 cts per 50 gr.
documenten 20 cts per 50 gr. en voor elke verzending onder een afzonderlijk adres.

Stroohoeden.

Met zooveel vreugde zagen wij deze industrie herleven en hoopten stellig, dat er bij tijds middelen zouden gevonden worden om deze nijverheid, waar niet alleen het arme volk, maar ook de handelslui zoo goed bij varen, standvastig op Curaçao te laten bloeien. Plotseling maakt een kabelgram een einde aan onze hoopvolle verwachtingen. De twee huizen waaraan Curaçao verkoopt, seinden, dat alle opkoop zou gestaakt worden. 't Is jammer voor ons arm eiland, vooral in dit droge jaar.

Moeten wij nu moedeloos de handen in den schoot leggen en treurend afwachten, of er meer navraag komt naar onze stroohoeden. Neen! Het volk *kan* werken en *wil* werken, als het maar gelegenheid heeft om iets te verdienen. Ook onze handelswereld zal zeer gaarne de hoedenindustrie zien herleven.

Men zoeke dus nieuwe afnemers, vaste markten. Ons eiland bezit tal van knappe kooplieden. Zouden, op verzoek van ons Koloniaal Bestuur, eenigen van hen zich niet in commissie willen vereenigen om over deze zaak een rapport uit te brengen aan onzen Landvoogd? Wanneer ons Bestuur door bevoegde personen ingelicht wordt omtrent de middelen aan te wenden om deze industrie te doen herleven en bloeien op Curaçao zal Het zeker niet nalaten alles in het werk te stellen om een nijverheid te bevorderen, welke behalve aan het arme volk, ook voordeelig is aan onzen handel en scheepvaart.

„Curacao."

De Handel en Industrie Maatschappij „Curaçao" vereerde ons met een brochure door photo's, analise, en getuigschriften uitstekend geschikt om reclame te maken voor haar reeds zoo uitgebreiden kolenhandel.

Nederland.

Indische Begrooting.

In de keurige Memorie van Antwoord, die 60 bladzijden beslaat, heeft de Minister reeds op menig punt zijn licht laten schijnen.

Kloek en ferm heet het daar al dadelijk:

„Geeft hij eenerzijds gaarne de verzekering dat geen zucht tot onnoodige uitbreiding van ons direct gezag hem leiden zal, anderzijds blijft hij het als onzen plicht beschouwen om met

klem op te treden, waar dit vereischt wordt om aan grove misstanden een einde te maken of om ons gezag te handhaven in streken die onze souvereiniteit erkennen." Aan een terugtrekken uit Nieuw-Guinea wordt door hem dan ook niet gedacht. Een verdediging van Java tegen een buitenlandschen vijand acht hij, als ons gezag over den Archipel wordt aangerand, onzen plicht en hij zou niet verantwoord zijn als de noodige voorbereidingen daartoe niet in vredestijd werden getroffen.

Hij toont daarnaast een open oog voor de materieele belangen van Indië en de inlanders. De inlandsche bevolking van Java en Madura heeft buitengewone hulp noodig, om het overgangstijdperk, waarin zij in oeconomischen zin verkeeren, te verbeteren. Komen zij dat door, dan zal alles terecht komen, want Indië heeft de noodige factoren voor welvaart: een goed klimaat, een vruchtbaren bodem, een bevolking die weinig behoeften heeft en een gunstige ligging ten aanzien van den wereldhandel. Een beetje in tegenspraak hiermede is wel dat, zeker niet ten onrechte de bevolking later wordt genoemd „eene weinig spaarzame, voor een groot deel van de hand in de tand levende", die bij mislukking van den oogst enz., onvermijdelijk Regeeringshulp noodig heeft.

Maar deze kleine tegenspraak daarlatende, doet de kloekheid goed, waarmede de bewindsman het oog op de toekomst gericht houdt.

Hoe hij de bevolking helpen wil? Niet door uit te zien naar een versterking van de middelen, die in hoofdzaak ten laste der inlanders zou komen, welke niet voor zwaarder belasting vatbaar zijn. Hij wacht in deze op het onderzoek, aan welker voorbereiding druk wordt gewerkt, doch houdt zich in afwachting al bezig met het vraagstuk der emigratie om Java van zijn overbevolking te bevrijden en doet voorstellen voor nieuwe irrigatiewerken, die de vruchtbaarheid van den bodem moeten verhoogen. Aan hen, die van het onderricht in de Nederlandsche taal alleen reeds heil verwachten, voegt hij toe:

„De inlander in algemeenen zin, de man van het volk, is landbouwer en de kennis en ontwikkeling, die hij voor het leven noodig heeft, kunnen hem vooralsnog zeer wel in de inlandsche talen worden bijgebracht."

Buitenland.

Frankrijk. — De patroon van het anti-clericalisme, de groote staatsman Combes, heeft een oplossing gevonden voor de quaestie wat moet worden gedaan als Kamer en Senaat het niet eens zijn over het bestaansrecht eener congregatie.

Hij heeft door een zijner vrienden — lees: werktuigen.— Codet, een voorstel doen indienen, waarbij de meening van één der twee Kamers voldoende wordt verklaard voor een doodvonnis over een congregatie, d. w. z. dat de Kamer het alleen kan zonder den Senaat.

„Wij kunnen bezwaarlijk zeggen dat het voorstel-Codet hier een vraagstuk oplost. Het is het doorhakken van de kwestie in het belang van de meerderheid der Kamer en het zou ons ten zeerste verwonderen indien de Senaat aan deze wetswijziging zijn sanctie verleenen wilde en alzoo mee zou werken, zich zelf zoo maar op zij te laten zetten."

Aldus de *N. R. Ct.*

— De burgemeesters van Bretagne zijn als één man opgekomen tegen het ministerieel bevel, dat voortaan het gebruik van de Bretonsche taal in de kerken zal verboden zijn. Onder voorzitterschap van den senator Pichon in het gemeentehuis van Lesneven vergaderd, hebben zij een motie aangenomen, waarin tegen dit besluit in krachtige bewoordingen wordt geprotesteerd. Ook hebben zij verklaard, dat zij, de burgemeesters der gemeenten in het arrondissement Brest, op de certificaten van vestiging der geestelijken hunner gemeenten, zullen doorschrappen wat in die certificaten geschreven is omtrent het catechismusonderricht.

De burgemeesters hebben vervolgens besloten allen hun ontslag te nemen, indien men het zou wagen een van hen wegens deze feiten te schorsen.

Een protestantsch predikant, in den *Eclair* schrijvend over het verbod van het Bretonsch door Combes, zegt: „......Dat men belet aan duizenden personen het eenvoudige en bescheiden zedelijke en geestelijke voedsel in de eenige taal te geven, die zij verstaan, is een maatregel of wet, de republiek onwaardig."

Italie. — De zeeroof in de Roode Zee en de uitgebreide smokkelhandel, die de Arabieren drijven, hebben Italië bewogen tot het stellen van een ultimatum.

De Italiaansche eischen zijn:

1°. Krachtige medewerking van de Turksche autoriteiten ter bestrijding van de zeerooverij.

2°. Uitlevering van de aanvoerders en leiders der zeeroovers.

3°. Toekenning van schadeloosstelling aan de beroofde reeders en kooplieden en teruggave van de onrechtmatig geheven tollen en havengelden.

4°. Beteugeling van den smokkelhandel door Arabieren in de Roode Zee.

De termijn, voor de inwilliging dezer eischen gesteld, liep den 15den November af.

Uit de verhalen in de Italiaansche bladen blijkt, dat de zeeroovers door de onvoldoende zeepolitie van de Turksche Regeering zóó brutaal geworden waren, dat zij verleden jaar zelfs een aanval deden op het eiland Nokra bij Massoewa, om de gevangen inlanders, die daar hun straf moesten ondergaan, te bevrijden. Door den geringen diepgang der baaien en kreken waren hunne door rotsen omgeven schuilhoeken voor oorlogsschepen ontoegankelijk. Zoo meenden zij, dat zij voor geen gevaar behoefden te vreezen. Verschillende eilanden werden geregeld door hen overvallen. Nog in September landen vele Sambroeks met Arabieren en Assaorta-piraten op de Dahlak-eilanden: de roovers namen alles mede wat zij vonden: huisraad, handelsartikelen, opgevischte paarlen, zelfs vrouwen en kinderen. Wat weerstand bood werd neergesabeld.

Dit gaf de aanleiding tot bemoeiing van de zijde der Italiaansche regeering. De „Piemont", de „Pulia" en het torpedoramschip „Caprera" werden van Massoewa naar het rooversnest gezonden, en toen de roovers naar Midji waren gevlucht, werden zij daar beschoten.

De Porte heeft tegen dit optreden geprotesteerd, maar de Italiaansche Regeering is niet voornemens zich daaraan te storen.

Amerika. — *De brug tusschen New-York en Brooklijn* is gedeeltelijk in brand geraakt; het vuur begon in een der torens, die 355 voet hoog zijn en door de brandweer dus niet met hun slangen bereikt kon worden. De brug zelf moet weinig schade hebben geleden, al zal het verkeer eenigen tijd gestremd zijn. Volgens een „Central News" telegram moeten een aantal werklieden, die brug en toren juist aan het herstellen waren, bij den brand zijn omgekomen.

Belgie. — De Koning van België, uit het Zuiden teruggekeerd heeft op het kasteel te Laeken, een langdurig onderhoud gehad met den minister-president.

De correspondent van de „Germania" meldt aan zijn blad, dat er oneenigheid zou bestaan tusschen de regeering en den Koning over het wetsontwerp op de schenking der domeinen. De regeering zou, met het oog op de stemming in den lande, gewekt door de houding des Konings na den dood der Koningin, voorloopig nog met het indienen van dit ontwerp, dat de strekking heeft de dochters des Konings te onterven, willen wachten. Zij zou daarentegen bij den Koning er op aandringen, dat deze het wetsontwerp op de openbare speelhuizen zou teekenen.

De correspondent van het blad weet mede te deelen, dat tegenwoordig hardnekkig het gerucht de ronde doet, zelfs in kringen, die den Koning tot dusverre welgezind waren, dat Leopold in den laatsten tijd teekenen van een abnormalen geestestoestand gaat vertoonen.

— Zaterdag 15 Nov. was het Konings patroonsfeest en een plechtige rouwdienst ter eere der overleden Koningin werd opgedragen in de St. Gudule. Terugkeerende uit den dienst werd een schot gelost op het derde rijtuig, waarin graaf d'Oultremont en andere heeren en dames van het Hof gezeten waren.

Volgens zijn verklaring had de moordenaar juist zijn revolver uit den zak gehaald, toen de rijtuigen in den draf overgingen, zoodat zijn voornemen, om op het rijtuig te schieten, waarin de Koning gezeten was, mislukte. Deze had zelfs niets gemerkt, en vernam den aanslag eerst bij zijn terugkeer in het Paleis. De eerste kogel raakte niemand, een tweede ging graaf d'Oultremont langs het gelaat.

De man werd onmiddellijk gepakt en door de politie met moeite in bescherming genomen tegen het verontwaardigde volk, dat wel eens boos kan zijn op koning Leopold, maar door dezen laffen aanslag zijn liefde voor den vorst weer voelde herleven.

Bij zijn verhoor verklaarde Rubino — dit is de naam van den moordenaar — dat hij van Londen kwam, waar hij tevergeefs werk had gezocht. Hij was door een gezantschap met geld geholpen en had zich vervolgens door de Italiaansche Regeering laten aanstellen om de anarchisten na te gaan. Hij werd evenwel ontslagen, omdat hij in de kaart der anarchisten speelden. Te Brussel vond hij geen werk en besloot daarom een grooten slag te slaan.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen
NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1902.	Zulia	Caracas	Marcb.	Philad.	Zulia	Caracas
Vertrekt van New-York	Nov. 8	Nov. 15	Nov. 22	Nov. 29	Dec. 6	Dec. 13
Komt aan te San Juan		20		Dec. 4		18
Vertrekt van „		21		5		19
Doet Curaçao aan		23		7		21
Komt aan te La Guaira	15	24	29	7	13	22
Vertrekt van „	16	26	30	10	14	24
Komt aan te Pto. Cabello		27		11		25
Vertrekt van „		28		12		26
Komt aan te Curaçao	17	29	Dec. 1	13	15	27
Vertrekt van „	24	30	8	14	22	28
Doet La Guaira aan		Dec. 1		15		29
„ San Juan „		3		17		31
„ Ponce „	26		10		24	
Komt aan te New-York	Dec. 2	8	16	22	30	Jan. 5

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Zulia	Merida	Marcb.	Merida	Zulia	Merida
Vertrekt van Curaçao	Nov. 17	Nov. 24	Dec. 1	Dec. 8	Dec. 15	Dec. 22
Komt aan te Maracaibo	17	25	2	9	16	23
Vertrekt van „	22	28	6	12	20	26
Komt aan te Curaçao	23	29	7	13	21	27